

Maatalousyrittäjä muutoksessa

Työkirja avuksesi elämäntilanteen tai maatalousyrityksen kehittämiseen tai uuden suunnan suunnitteluun.

**Voit täyttää työkirjaa osittain tai kokonaan
- sinun ja maatilayrityksesi hyödyksi!**

Varsinais-Suomi
Menestyvä Maatilayritys **MTK**

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kun lähdet pohtimaan muutosta

Kun lähdet pohtimaan elämäsi tai maatalousyrityksesi uutta suuntaa, on hyvä aloittaa siitä, mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä, mitä asioita arvostat ja mitä haluat elämältäsi.

Kun teet asioita, mitkä sinusta tuntuvat merkityksellisiltä, löydät helpommin motivaation ja voimavarat arkiseen työhön. Arvojen mukainen työ ja toiminta tukee jaksamista ja hyvinvointia sekä yritystoiminnassa menestymistä. Muutenkin on hyvä silloin tällöin pysähtyä pohtimaan oman elämän arvoja ja tavoitteita. Ne ovat hyvä perusta toiminnan suunnitteluun.

Mitä asioita arvostat elämässäsi, mitkä asiat ovat sinulle henkilökohtaisesti tärkeitä, mitä haluaisit tehdä:

- Tärkeintä minulle on...
- Haluaisin kerran elämässäni...

Entä maatalousyrittäjyys? Mitä haaveita sinulla on liittyen maatalousyrityksesi toimintaan:

- Esim. Haluan tuottaa...
- Haluan, että maatalousyritykseni...

Mieti unelmiesi elämää. Onko toiminnassasi jo jotain sellaista, joka tukee sinua pääsemään kohti unelmiasi:

Aseta viiva sellaiseen kohtaan, jossa koet nyt olevasi unelmiesi elämän saavuttamiseksi. Jotain unelmia kohti mahdollistavia tekijöitä tai toimia saattaa olla jo tapahtunut. Pohdi asiaa laajasti osaamisen, valintojesi, toimintaympäristön, yhteistyötahojen ym. kautta. Aseta merkki siihen kohtaan viivalle, jossa olet nyt.

1

10

Tähän voit kirjata niitä asioita, jotka ovat jo vieneet sinua lähemmäksi unelmiesi toteutumista.

Aseta unelmiesi pohjalta 2-4 tavoitetta liittyen elämääsi ja maatalousyrittäjyyteesi

Muodosta tavoitteet unelmasi perusteella, mutta kuitenkin niin, että ne ovat realistisia toteuttaa (muitakin kuin rahassa mitattavia). **Tämä on se kohta, jossa luot uuden suunnan ja raamit muutokselle.** Käytä tähän aikaa ja keskustele tästä läheistesi kanssa.

Valitse tärkein tavoitteesi ja kirjaa sille osatavoitteita

Osatavoitteet helpottavat isoihin tavoitteisiin pääsyä.

Nykytilan ja muutostilanteen hyviä ja huonoja puolia

Voit tarvittaessa miettiä, mitä hyviä ja huonoja puolia on nykytilanteessa ja muutostilanteessa. Valitse tavoite, jota haluat tarkastella ja täytä taulukko.

Jatketaan nykyisellään – hyvät puolet	Tehdään muutos – hyvät puolet
Jatketaan nykyisellään – huonot puolet	Tehdään muutos – huonot puolet

Maatilayrityksen resurssit

Maatilayrityksesi resurssien kirjaaminen auttaa näkemään yrittäjyytesi mahdollisuuksia, kehittämistarpeita ja konkreettisia toimenpiteitä tavoitteidesi saavuttamiseksi ja muutoksen aikaansaamiseksi.

Maatilayrityksen analyysi – henkilöresurssit

Tähän voit kirjata sinun, perheesi ja tilalla työskentelevien osaamisen ja sen missä olette hyviä.

Esim. olen taitava ... , olen hyvä ... minulla on koulutus ammattiin

Maatilayrityksen taloudelliset resurssit 1/3

Tee listaus käytettävissä olevista taloudellisista resursseista:

Pellot yht. (ha): _____

Oma yht. (ha): _____

Vuokrattu yht. (ha): _____

Metsä (ha) ja hakkuu-
mahdollisuudet: _____

Tuotantorakennukset
(käyttökelpoiset): _____

Varastorakennukset
(käyttökelpoiset): _____

Koneet ja kalusto
(käyttökelpoiset): _____

Eläimet: _____

Yrityksen sijoitukset: _____

Saamiset: _____

Tilivarat: _____

Maatilayrityksen taloudelliset resurssit 2/3

Tee listaus maatilayrityksen veloista:

Pankkivelat:

Rahoitusvelat:

Muut ostovelat:

Tililimitit:

Verovelat:

Maksamattomat
laskut:

Muut velat:

Maatilayrityksen taloudelliset resurssit 3/3

Tee listaus yksityistalouden resursseista:

Vuositulot:

Sijoitukset:

Saamiset:

Tilivarat:

Muu omaisuus:

Yksityistalouden
velka:

Maatilayrityksen analyysi – ulkoiset tekijät

Muun muassa asiakkaat, yhteistyökumppanit, kilpailijat, ympäristö ja luonto, sijainti, poliittiset päätökset ja yhteiskunnalliset tekijät.

Ulkoinen tekijä	Mitä vahvuuksia	Mitä haasteita

Mitä muutos tarkoittaa maatilayrityksesi taloudessa. Miten tulot ja menot muuttuvat.

Voit arvioida muutoksen vaikutusta maatilayrityksesi talouteen esim. laskemalla ja arvioimalla käyttökateen. Investointeja suunniteltaessa kannattaa tehdä maksuvalmiuslaskelma. Käytä tarvittaessa apuna talousneuvojen palveluita (mm. ProAgria, Wikli Group, yksityiset neuvojat/tilitoimistot). Tekemällä vuosi- tai kuukausibudjetin tavoitteiden ja toimenpiteiden pohjalta näet, mitä muutos merkitsisi kassavirrassasi.

Löydät budjettipohjan esimerkiksi Menestyvä maatilayritys -hankkeen verkkosivuilta (mtk.fi/menestyvamaatilayritys). Myös esim. pankkien verkkosivuilta löytyy budjettipohjia. Budjetin voi tehdä myös ruutupaperille.

Käyttökate kertoo, paljonko rahaa jää velvoitteiden (lainojen korot ja lyhennykset, verot yms) hoitamiseen sekä yksityistalouteen (kts. myös <https://wiklinet.fi/lompsatesti>)

Käyttökateen kaava:

- + maatalouden tulot (nykytila verolomakkeelta)
- maatalouden menot (nykytila verolomakkeelta)

käyttökate euroina

Tällä summalla hoidetaan lainojen korot, lyhennykset sekä yksityistalouden menot.

Miten muutos vaikuttaa ajankäyttöön? Haluatko muutosta ajankäyttöösi?

Etenkin tuotantoa lisättäessä on syytä miettiä, milloin, miten ja kuka tekee uudet tehtävät. Listaa nykyiset tehtäväsi tarvittaessa vuosi-, kuukausi- ja päivätaulukoon. Lisää sitten taulukoihin uudet tehtävät tai tee tarvittaessa kokonaan uudet tauluko. Käytä halutessasi exceliä, taulukko-ohjelmaa tai kynää ja paperia.

Tällaisia taulukoita voi käyttää apuvälineenä, kun haluat tarkastella ajankäyttöäsi.

Vuosikalenteri

[illegible]

Viikkokalenteri

Päiväkalenteri

***” Ei se työn määrä
vaan taloudellinen
tulos!”***

Toimenpiteet tavoitteen eli muutoksen toteuttamiseksi:

Kirjaa analyysien jälkeen, mitä toimia pitää tehdä, että pääset tavoitteeseesi. Kirjoita toimenpiteen kohdalle, mihin mennessä se pitää tehdä ja kuka vastaa sen toteutumisesta ja mitä (rahoitus yms.) resursseja tarvitaan.

Näiden toimenpiteiden toteutuksella varmistat muutoksen aikaansaamisen.

Toimenpide	Koska valmis	Vastuuhenkilö	Resurssit

Nyt kohti uutta!

Kun todella tahdot muutosta, saat sen aikaan, kun teet niitä päätöksiä, jotka tukevat tavoitettasi ja muistat **arjessasi valita niitä tekoja**, jotka vievät kohti muutosta.

Matkalla tulee vastaan kuoppia, esteitä ja hidasteita, joskus jopa takapakkia. Pidä sitkeästi tavoitteesi mielessäsi ja **tee arjessasi ja työssäsi niitä valintoja ja tekoja**, jotka vievät kohti muutosta!

Hyvää matkaa!

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus